

LF Bilaga: Plånbokslýftet kan bromsa in 2027

De sju exempelhushållen

Barnfamiljen i villa består av två vuxna på 45 år och två barn på 5 och 7 år. Båda vuxna arbetar heltid med löner som motsvarar medianlönen för kvinnor respektive män. Familjen bor i en eluppvärmd villa på 140 kvadratmeter med två miljoner kronor i bolån med rörlig ränta. Lånet hålls oförändrat och räntan antas vara 2,75 procent i årsgenomsnitt 2026 och 3,15 procent 2027. Elförbrukningen är 20 000 kWh per år. Hushållet har en bensinbil som körs 1 500 mil per år och förbrukar 0,7 liter per mil, och ett månadskort i kollektivtrafiken.

Barnfamiljen i hyresrätt består av två vuxna på 45 år och två barn på 5 och 7 år. Båda vuxna arbetar heltid med löner som motsvarar medianlönen för kvinnor respektive män. Familjen bor i en hyresrätt med fyra rum på 90 kvadratmeter och en hyra på cirka 10 170 kronor per månad. Hushållselen beräknas till 4 000 kWh per år. Hushållet har en bensinbil som körs 1 500 mil per år och förbrukar 0,7 liter per mil, samt ett månadskort i kollektivtrafiken.

Den ensamstående föräldern är 45 år och har två barn på 5 och 7 år. Föräldern arbetar heltid med en lön som motsvarar kvinnors medianlön. Barnbidrag, underhållsstöd och beräknat bostadsbidrag ingår i inkomsterna. Familjen bor i en hyresrätt med tre rum på 75 kvadratmeter och en hyra på cirka 8 670 kronor per månad. Hushållselen beräknas till 3 500 kWh per år. Familjen har ingen bil men ett månadskort i kollektivtrafiken.

Pensionärsparet har inkomster från allmän pension, tjänstepension och privat pension. I beräkningarna antas 73 procent komma från allmän pension, 23 procent från tjänstepension och 4 procent från privat pension. Konsumtionsbudgeten utgår från två 70-åringar. Paret bor i en hyresrätt med tre rum på 75 kvadratmeter och en hyra på cirka 8 670 kronor per månad. Hushållselen beräknas till 3 000 kWh per år. Paret har ingen bil men varsitt månadskort med reducerat pris i kollektivtrafiken.

Garantipensionären är en ensamstående 70-åring med full garantipension och bostadstillägg. Ingen tjänstepension eller privat pension ingår. Personen bor i en hyresrätt med två rum på 60 kvadratmeter och en hyra på cirka 7 500 kronor per månad, före bostadstillägg. Hushållselen beräknas till 2 500 kWh per år. Personen har ingen bil men ett månadskort med reducerat pris i kollektivtrafiken.

Personen med sjukersättning är en ensamstående 45-åring med hel sjukersättning på garantinivå och bostadstillägg. Personen bor i en hyresrätt med två rum på 60 kvadratmeter och en hyra på cirka 7 500 kronor per månad, före bostadstillägg. Hushållselen beräknas till 2 500 kWh per år. Personen har ingen bil men ett månadskort med reducerat pris i kollektivtrafiken.

Den arbetslöse är en ensamstående 45-åring som blir arbetslös vid årets början och är arbetslös hela året. Personen antas uppfylla villkoren för högsta möjliga a-kassa. Ersättningen beräknas som ett genomsnitt för året, inklusive karens och nedtrappning. Ingen kompletterande inkomstförsäkring ingår. Personen bor i en hyresrätt med två rum på 60 kvadratmeter och en hyra på cirka 7 500 kronor per månad. Hushållselen beräknas till 2 500 kWh per år. Personen har ingen bil men ett månadskort i kollektivtrafiken.

Så har vi räknat

Centrala prognoser och antaganden

Variabel	2026	2027
Löneökning	3,4 %	3,3 %
Inflation, KPIF	1,3 %	2,1 %
Matpriser	-4,1 %	+0,7 %
Rörlig bolåneränta	2,75 %	3,15 %
Hyreshöjning	3,5 %	3,5 %
Bensin,	16,13 kr/liter	17,34 kr/liter
EL, villa (20 000 kwh) inkl nät, skatt och moms	2,44 kr/kWh	2,34 kr/kWh
Kollektivtrafik, vuxenkort	795 kr	1 090 kr
Kollektivtrafik, kort med reducerat pris	488 kr	668 kr
Prisbasbelopp	59 200 kr	59 600 kr
Inkomst- och tilläggspension	+1,9 %	+2,4 %
Premiepension	+3,9 %	+7,2 %
Tjänstepension och privat pension	+0,68 %	+0,68 %
Full garantipension	+0,68 %	+0,68 %

Anm.: Procenttalen avser årsgenomsnitt eller förändring av årsgenomsnitt.

Länsförsäkringar har beräknat ekonomin för sju exemplarhushåll mellan 2019 och 2027. Hushållens sammansättning, barnens ålder och boende hålls oförändrade över åren. Vi jämför alltså samma förutsättningar varje år, inte samma personer som blir äldre.

Inkomster och ersättningar. Lönerna utgår från medianlöner för kvinnor och män, med antagande om heltidsarbete. Pensioner, ersättningar och bidrag beräknas för respektive år. Garantipension och sjukersättning på garantinivå följer prisbasbeloppet, som bygger på tidigare prisutveckling. Pensionärsparets pensionsdelar räknas fram med index, prognoser och egna antaganden. A-kassan är ett genomsnitt för ett nytt första arbetslöshetsår, inklusive karens och nedtrappning. För 2027 används samma ersättningsregler och tak som för 2026.

Skatter. Skatten beräknas för varje person med respektive års grundavdrag, skattereduktioner och eventuell statlig inkomstskatt. För 2026 används 32,38 procent i kommunalskatt och 0,26 procent i begravningsavgift. Samma nivåer antas för 2027; tidigare år används respektive års genomsnitt. Public service-avgift ingår, men inte kyrkoavgift. Räntereduktionen räknas av från boendekostnaden.

Kostnader. Från inkomster, bidrag och stöd, dras kostnader för boende, mat, resor, barnomsorg och andra vardagsutgifter. **Mat** och övrig konsumtion utgår från Konsumentverkets budgetunderlag från 2024. Samma varukorg används varje år och räknas om med prisindex och prognoser. På så sätt blandas inte förändrade konsumtionsvanor eller beräkningsmetoder ihop med prisförändringar. Även villaunderhåll och bilens värdeminskning ingår. **Elkostnaden** beräknas med respektive hushålls förbrukning, som hålls oförändrad genom hela serien. Villan har en förbrukningsprofil med större elanvändning under vintern. Lägenheternas förbrukning fördelas jämnt över året. För lägenheterna hålls den fasta nätavgiften oförändrad när antalet kWh ändras. Kostnad för kollektivtrafik baseras på SL som prisreferens.

Kvar i plånboken. Det som återstår är hushållets beräknade budgetutrymme, inte ett faktiskt kontosaldo. Beloppen är genomsnitt per månad. Amortering ingår inte; den minskar skulden men också pengarna som är tillgängliga varje månad. Vid jämförelser av köpkraft räknas kvar-beloppet om till 2026 års penningvärde med KPIF.

Budgetanpassning. För garantipensionären, personen med sjukersättning och den arbetslöse används 60 procent av de ordinarie budgetbeloppen för förbrukningsvaror, hemutrustning, medier och hemförsäkring. Det är ett antagande om lägre utgifter, inte uppmätta kostnader. Övriga poster, inklusive mat, räknas utan denna minskning. Samma anpassning används under hela perioden.

Prognos för 2027. Beräkningen bygger på regler och prognoser i underlaget den 12 september 2026, bland annat från Konjunkturinstitutet och Pensionsmyndigheten, samt egna antaganden. Senare budgetbeslut ingår inte.

Politiska åtgärder som påverkar hushållens ekonomi

Åtgärd	Förändring under 2026	Giltighet och betydelse för 2027
Sänkt skatt på arbete, pension samt sjuk- och aktivitetsersättning	Förstärkt jobbskatteavdrag, förhöjt grundavdrag och skattereduktion för sjuk- och aktivitetsersättning.	Ingen beslutad slutdag. Åtgärden finns kvar i beräkningarna för 2027.
Sänkt matmoms	Momsen på livsmedel sänks från 12 till 6 procent den 1 april 2026.	Gäller till och med 31 december 2027. Sänkningen omfattar hela 2027.
Lägre barnomsorgsavgifter	Från 1 juli 2026 räknas 10 000 kronor bort från hushållets avgiftsgrundande månadsinkomst vid beräkningen av maxtaxan.	Ingen beslutad slutdag. Reformen gäller hela 2027.
Sänkt energiskatt på el	Den ordinarie skattesatsen sänks till 36,0 öre per kWh, exklusive moms, från 1 januari 2026.	Sänkningen har ingen beslutad slutdag, men skattesatsen kan ändras genom indexering. Åtgärden finns kvar i beräkningarna för 2027.
Höjda bostadskostnadsgränser i bostadsbidraget	Från 1 januari 2026 kan barnfamiljer få bostadsbidrag för en större del av boendekostnaden.	Ingen beslutad slutdag för höjningen. Åtgärden finns kvar i beräkningarna för 2027.
Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel	Två sänkningar: energiskatten under 1 maj–30 september och ytterligare sänkt koldioxidskatt under 1 juli–30 november 2026.	Båda löper ut före 2027. Återgången höjer skattedelen jämfört med 2026.
Tillfälligt billigare kollektivtrafik	Statligt stöd till regioner som halverar priset på berörda månadsbiljetter för resor under 1 juli–31 december 2026.	Den statligt finansierade rabatten gäller till 31 december 2026. Beräkningarna antar en återgång till ordinarie pris 2027.
Tillfälligt elstöd	Ett engångsstöd baserat på förbrukningen i januari–februari 2026, med utbetalning under 2026.	Inget motsvarande nytt stöd antas för 2027.
Förstärkt högkostnadsskydd för tandvård	Från 1 januari 2026, från året man fyller 67, betalar patienten 10 procent av det lägsta av referenspriset och vårdgivarens pris för vissa behandlingar.	Ingen beslutad slutdag. Reformen fortsätter 2027.

Hushållskalkyl

Barnfamilj villa

Två vuxna 45 år, barn 5 och 7 år. Villa, elvärme, två miljoner i lån.

Kronor per månad	2025	2026	2027
Bruttoinkomst vuxen 1	39 900	41 257	42 618
Bruttoinkomst vuxen 2	36 800	38 051	39 307
Inkomstskatt	-16 378	-16 298	-17 015
Barnbidrag	2 650	2 650	2 650
Underhållsstöd	0	0	0
Bostadsbidrag inkl tillägg	0	0	0
Bostadstillägg	0	0	0
Elstöd	0	106	0
Inkomster efter skatt och stöd	62 972	65 766	67 560
Boende netto, exklusive el	-7 591	-7 435	-8 019
Mat och alkoholfri dryck	-11 166	-10 709	-10 784
El inklusive nät och skatt	-3 444	-4 066	-3 892
Bensin	-1 398	-1 411	-1 517
Bil, övriga kostnader	-2 680	-2 716	-2 781
Kollektivtrafik	-1 035	-795	-1 090
Förskola och fritidshem	-1 932	-1 838	-1 756
Fack och a-kassa, netto	-729	-738	-754
Övrig konsumtion	-13 457	-13 630	-13 968
Summa budgetkostnader	-43 432	-43 338	-44 561
Kvar nominellt	19 540	22 428	22 998
Kvar Realt, 2026 års priser	19 794	22 428	22 525
Förändring reallt mot föregående år	2 610	2 634	98
Amortering, separat	-1 667	-1 667	-1 667
Kvar efter amortering	17 874	20 761	21 332
Förändring nominellt mot föregående år	3 013	2 888	571

Barnfamilj hyresrätt

Två vuxna 45 år, barn 5 och 7 år. Hyresrätt, fyra rum, 90 m².

Kronor per månad	2025	2026	2027
Bruttoinkomst vuxen 1	39 900	41 257	42 618
Bruttoinkomst vuxen 2	36 800	38 051	39 307
Inkomstskatt	-16 378	-16 298	-17 015
Barnbidrag	2 650	2 650	2 650
Underhållsstöd	0	0	0
Bostadsbidrag inkl tillägg	0	0	0
Bostadstillägg	0	0	0
Elstöd	0	14	0
Inkomster efter skatt och stöd	62 972	65 674	67 560
Boende netto, exklusive el	-9 825	-10 169	-10 525
Mat och alkoholfri dryck	-11 166	-10 709	-10 784
El inklusive nät och skatt	-785	-912	-855
Bensin	-1 398	-1 411	-1 517
Bil, övriga kostnader	-2 680	-2 716	-2 781
Kollektivtrafik	-1 035	-795	-1 090
Förskola och fritidshem	-1 932	-1 838	-1 756
Fack och a-kassa, netto	-729	-738	-754
Övrig konsumtion	-13 457	-13 630	-13 968
Summa budgetkostnader	-43 006	-42 918	-44 030
Kvar nominellt	19 966	22 756	23 529
Kvar reallt, 2026 års priser	20 225	22 756	23 045
Förändring reallt mot föregående år	586	2 531	289
Amortering, separat	0	0	0
Kvar efter amortering	19 966	22 756	23 529
Förändring nominellt mot föregående år	1 077	2 790	773

Ensamstående med barn

En vuxen 45 år, barn 5 och över 7 år. Hyresrätt, tre rum, 75 m².

Kronor per månad	2025	2026	2027
Bruttoinkomst vuxen 1	36 800	38 051	39 307
Bruttoinkomst vuxen 2	0	0	0
Inkomstskatt	-7 772	-7 700	-7 999
Barnbidrag	2 650	2 650	2 650
Underhållsstöd	3 496	3 496	3 496
Bostadsbidrag inkl tillägg	0	100	17
Bostadstillägg	0	0	0
Elstöd	0	12	0
Inkomster efter skatt och stöd	35 174	36 610	37 470
Boende netto, exklusive el	-8 375	-8 668	-8 972
Mat och alkoholfri dryck	-7 298	-6 999	-7 048
El inklusive nät och skatt	-701	-813	-764
Bensin	0	0	0
Bil, övriga kostnader	0	0	0
Kollektivtrafik	-1 035	-795	-1 090
Förskola och fritidshem	-1 196	-1 074	-952
Fack och a-kassa, netto	-364	-369	-377
Övrig konsumtion	-10 342	-10 469	-10 727
Summa budgetkostnader	-29 311	-29 188	-29 930
Kvar nominellt	5 863	7 422	7 540
Kvar reallt, 2026 års priser	5 939	7 422	7 385
Förändring reallt mot föregående år	-81	1 483	-37
Amortering, separat	0	0	0
Kvar efter amortering	5 863	7 422	7 540
Förändring nominellt mot föregående år	72	1 559	118

Pensionärspar

Två pensionärer, 70 år i konsumtionsbudgeten. Tre rum, 75 m².

Kronor per månad	2025	2026	2027
Bruttoinkomst vuxen 1	23 197	23 594	24 123
Bruttoinkomst vuxen 2	23 854	24 255	24 786
Inkomstskatt	-8 531	-8 424	-8 661
Barnbidrag	0	0	0
Underhållsstöd	0	0	0
Bostadsbidrag inkl tillägg	0	0	0
Bostadstillägg	0	0	0
Elstöd	0	11	0
Inkomster efter skatt och stöd	38 520	39 435	40 248
Boende netto, exklusive el	-8 375	-8 668	-8 972
Mat och alkoholfri dryck	-6 944	-6 659	-6 706
El inklusive nät och skatt	-617	-714	-673
Bensin	0	0	0
Bil, övriga kostnader	0	0	0
Kollektivtrafik	-1 270	-975	-1 336
Förskola och fritidshem	0	0	0
Fack och a-kassa, netto	0	0	0
Övrig konsumtion	-7 708	-7 825	-8 024
Summa budgetkostnader	-24 914	-24 841	-25 710
Kvar nominellt	13 607	14 593	14 538
Kvar Realt, 2026 års priser	13 784	14 593	14 239
Förändring reallt mot föregående år	215	809	-354
Amortering, separat	0	0	0
Kvar efter amortering	13 607	14 593	14 538
Förändring nominellt mot föregående år	557	986	-55

Garantipensionär

Ensamstående 70 år med full garantipension, 40 bostättningsår. Två rum, 60 m².

Kronor per månad	2025	2026	2027
Bruttoinkomst vuxen 1	11 907	11 988	12 069
Bruttoinkomst vuxen 2	0	0	0
Inkomstskatt	-1 493	-1 502	-1 513
Barnbidrag	0	0	0
Underhållsstöd	0	0	0
Bostadsbidrag inkl tillägg	0	0	0
Bostadstillägg	7 163	7 289	7 290
Elstöd	0	9	0
Inkomster efter skatt och stöd	17 576	17 784	17 846
Boende netto, exklusive el	-7 245	-7 499	-7 761
Mat och alkoholfri dryck	-3 472	-3 330	-3 353
El inklusive nät och skatt	-533	-615	-581
Bensin	0	0	0
Bil, övriga kostnader	0	0	0
Kollektivtrafik	-635	-488	-668
Förskola och fritidshem	0	0	0
Fack och a-kassa, netto	0	0	0
Övrig konsumtion, med vald vikt	-3 933	-3 993	-4 094
Summa budgetkostnader	-15 818	-15 924	-16 458
Kvar nominellt	1 758	1 860	1 388
Kvar realt, 2026 års priser	1 781	1 860	1 360
Förändring realt mot föregående år	-171	79	-501
Amortering, separat	0	0	0
Kvar efter amortering	1 758	1 860	1 388
Förändring nominellt mot föregående år	-119	102	-472

Sjukersättning

Ensamstående 45 år med hel sjukersättning på garantinivå. Två rum, 60 m².

Kronor per månad	2025	2026	2027
Bruttoinkomst vuxen 1	13 622	13 715	13 807
Bruttoinkomst vuxen 2	0	0	0
Inkomstskatt	-2 034	-1 904	-1 917
Barnbidrag	0	0	0
Underhållsstöd	0	0	0
Bostadsbidrag inkl tillägg	0	0	0
Bostadstillägg	6 372	6 549	6 550
Elstöd	0	9	0
Inkomster efter skatt och stöd	17 960	18 369	18 441
Boende netto, exklusive el	-7 245	-7 499	-7 761
Mat och alkoholfri dryck	-3 868	-3 710	-3 735
El inklusive nät och skatt	-533	-615	-581
Bensin	0	0	0
Bil, övriga kostnader	0	0	0
Kollektivtrafik	-635	-488	-668
Förskola och fritidshem	0	0	0
Fack och a-kassa, netto	0	0	0
Övrig konsumtion, med vald vikt	-4 207	-4 271	-4 379
Summa budgetkostnader	-16 488	-16 582	-17 125
Kvar nominellt	1 472	1 787	1 315
Kvar realt, 2026 års priser	1 491	1 787	1 288
Förändring realt mot föregående år	-106	296	-499
Amortering, separat	0	0	0
Kvar efter amortering	1 472	1 787	1 315
Förändring nominellt mot föregående år	-64	315	-472

Arbetslös

Ensamstående 45 år, ny arbetslös vid årets början. Full kvalificering, maximal a-kassa.

Kronor per månad	2025	2026	2027
Bruttoinkomst vuxen 1	23 250	24 508	24 508
Bruttoinkomst vuxen 2	0	0	0
Inkomstskatt	-6 605	-7 032	-7 022
Barnbidrag	0	0	0
Underhållsstöd	0	0	0
Bostadsbidrag inkl tillägg	0	0	0
Bostadstillägg	0	0	0
Elstöd	0	9	0
Inkomster efter skatt och stöd	16 645	17 485	17 486
Boende netto, exklusive el	-7 245	-7 499	-7 761
Mat och alkoholfri dryck	-3 868	-3 710	-3 735
El inklusive nät och skatt	-533	-615	-581
Bensin	0	0	0
Bil, övriga kostnader	0	0	0
Kollektivtrafik	-1 035	-795	-1 090
Förskola och fritidshem	0	0	0
Fack och a-kassa, netto	-108	-109	-112
Övrig konsumtion, med vald vikt	-4 207	-4 271	-4 379
Summa budgetkostnader	-16 996	-16 998	-17 658
Kvar nominellt	-351	487	-173
Kvar realt, 2026 års priser	-356	487	-169
Förändring realt mot föregående år	-693	842	-656
Amortering, separat	0	0	0
Kvar efter amortering	-351	487	-173
Förändring nominellt mot föregående år	-676	838	-659